

[רם] **התורה** חבלין ליצר כמש"ל ואפי'
מי שאין לבו נקי לגמרי
בהדינת היצר מכל וכל . אם הוא ממולא
בד"ת כל לרבו הרי היצר מתחבל להיות
דבר הראוי . ולכן אמרו (פסחים מט :)
ח"ח מותר לאכול בשר ולא ע"ה וידוע
מטעם האריז"ל מ"ד הנפשות המגולגלות .
והיינו כי ענין הגלגול צבע"ח שיש נפש
שנשחקה כ"כ במעשה בהמה בחי' עד
שמלוכשת בנפש הבהמית שלה אחר המות
בהלבשה גמורה בלי שום יתרון לאדם על
הבהמה שהוא מ"ד הדעת והחכמה וזה נעדר
מחכמה לגמרי . הגם דבכל ח' מישראל יש
חכמת ה' וד"ת ג"כ . הוא בהעלם עלום
אל"ן והם מתגלגלות בבהמות פי' שנכנס
בקרצן ממש כמו שהיו זוממות והולכות
מקודם באויר העולם כך יוכל להתמסך
ולהתערב ממש עם נפש הבהמית דבהמה .
ובאדם יש גלגול ועיבור פי' שורש הנפש
מתולדתו שיוכל להיות שהוא כח שכבר ה'
בעולם כטודע . וכח נוסף ע"י מעשיו חיזה
דבר טוב . חה לא שייך בבהמה שאין לה
השחולות ומי שמתחבר בקרבה אין לו טעם
מה שיכנס עכשיו ולא מקודם ומיד בעת
הלידה ולכן נקרא גלגול ואין בה סוד העיבור .
ובדאי יש חלוקות בכחות הבהמית פי' בכח
נפש בהמיותן ובוראן יודען כי א"א לאדם
להשיג הבדלן מאחר שאין להם דעת שהוא
המבדיל כמש"ל (ירושלמי פ"ה דברכות סו'
ה' ב) אם אין דיעה הבדלה מנין . אבל
מ"מ באמת ודאי יש חיזה הבדל מוטע וכמו
שניכר פעמים הפרש ג"כ בטעם הבשר .

וכן חלוקת נפש הבהמית דבני אדם ולכן
 נכנסת בבהמה ששייך לה כפי השתוות שקוע
 כחה במעשה בהמה. ושמעתי כי מכל מעללי
 אדם פי' פעולותיו שלא במחכיון אם לטובה
 נוצר בעל חי טהור ולרע בע"ח טמא
 והיינו כי האדם כולל הבריאה והכל מכחו
 וכל כח הבע"ח הם מכחו ומאחר דאחו מכח
 גברא ודאי כל א' הוא כח נפרד. וכפי
 אותם הכחות של האדם שנוצרו מהמחו כך
 הוא גלגול הנפש שקוע באותו כח ברע.
 ובבע"ח טהורים מאחר שיזרחם מלד הטוב
 דאחי ממילא לאדם שלא במחכיון ומסתמא
 הם נודמנים לאכילה לאוהו אדם עצמו או
 לבן גילו שיש לו ג"כ אותו כח הטוב. ממילא
 אותו כח עצמו יוכל להחליץ הגשמה ההיא
 השקועה באותו כח ברע. והיינו כי כל
 אכילה מוליד מחשבות זרות והרהורים ג"כ
 כד"ש (ברכות לב.) מלי כריסיה זני בישי.
 והוא מלד כח הרע שנתגלגל בו וכאשר הוא
 מחליץ הטוב הוא מתקנו. וע"ה אסור כי
 יוכל להיות נשקע ולהיות מולא מין את מינו
 וכיעור. אבל ת"ח אע"פ שאינו מנוקה בחדרי
 לבו מ"מ כבר יש לו יחרון על הבהמה מלד
 חכמתו. ולכן ע"י מחשבתו דד"ת הוא מוליא
 כח אותה נפש מהתלבשותה בנפש בהמית
 וכח בהמה. וכן בפועל הרי מתהפך בשר
 הבהמה להזין גופו ולהיות נעשה בשר אדם
 כך בכח מתהפך כח בהמי לכח אדם. והו
 טעם מ"ש בזהר בחכמה אתברירו והת"ח
 יכול לברר ולחקן נפשות אע"פ שהוא אין
 מנוקה לגמרי מאותן דברים. רק אם נפשו
 משוקעת בד"ח ע"י הד"ח הוא מעלה ומתקן

כל מיני מחשבות זרות. אבל ע"ה מותר רק
 בזמנא כי הבע"ח יש לו יל"ר כמ"ש בצרכות
 (סא.) משא"כ נומח הנפשות המתלבשות
 בהם הם שאין מחלבים במחשבות ורלוות
 דרע שלהם רק בלבוש החילון דמעשים רעים
 שהמעשה הגופנית נעשה ג"כ לבוש דנפש
 רעה להלביש נילוף נפש הקדושה ואינון מייקי
 עלמא כנודע ואכ"מ. והן הם המתלבשים
 בזממים ג"כ ע"י האויר ואין בכחם לפעול
 באדם הרהורים בלב ומוח רק בכחות
 הפעולה וזוה ריקנין שבישראל ג"כ מליאות
 מזות כרימון (כמ"ש נו.) במעשה. וע"י
 מזות מעשיות שעושה בכח האכילה ההוא
 אח"כ הם נתקנים:

[רסא] **דמצות** ומעשים טובים של האדם

ואל"ל ד"ת מביאים בלבו

הרהורים טובים וההיפוך מעבירות כמשו"ל
 מזוה גוררת מזוה ועבירה כו'. ופי' גרידה
 זו כי מכל מזוה נברא מלאך פי' כח רוחי
 כמ"ש בזוהר (ח"ב ק רע"ב נט א) דלא
 אחאביד שום מעשה ודבור דאדם טוב ורע.
 ועי"ז המלאך טוב שהוא שלו שנועד מפעולתו
 והוא שוכן אצלו ומקורב לו הרי המלאך הוא
 רוחני כמו מחשבת האדם ועל ידו נופל
 מחשבה בלבו לעשות מזות אחרות. וההבדל
 בין שע"י מלאך לע"י נפש אחר כנ"ל אות
 רל"ח כי הנפש מלד שבה כח ההרגש כנ"ל
 אות רכ"א כאשר היא מכנסת הרהור בלב
 הוא עם כח ההרגשה. והגם שהוא דרך
 העברה בעלמא וכנ"ל אות רל"ט היינו שאין
 מוליד קומה שלימה מלד עלמנו לבד אס לא
 בהתחברותה לנפש האדם עלמנו. אבל מ"מ

הוא מורגשת בכח הבינה דלב כי נפש האדם
 נקרא מבין בנינה משא"כ המלאך נקרא
 חכם בחכמה לבד לפי שאין בו מעלמות נפש
 האדם כלל רק עולד מכח פעולותיו . ומזה
 בלא כונה וחשק כלל הוא מלאך מעולם
 העשיי והוא מעורר הנפש לעשיי' שנית .
 ושעם החשק שבלב הוא מי'ירה ומעורר רוח
 שבלב לחשוק שנית ומעלה בלבו הרהורים
 ע"ז . ושעם הכונה ברמזי המזה הראוי'
 שהוא כמות מעורר ג"כ המחשבה ומועיל
 להכלל ממ"ז ע"י רבוי המזות בכונה הראוי'
 ומתרבים המלאכים המזכירים למחשבתו אל
 דמי לך . וע"י ד"ת בחשק הראוי מוליד נפשו
 כי נפשות ישראל גנוזין בהורה כי אורי'
 וישראל חד . והיא למעלה ממדריגת מלאכים
 שלא ניתנה להם . והיא גוררת כח ההרגשה
 ובינה שבלב לטוב ג"כ כמו ע"י עיבור נפש
 איזה לדיק גדול כפי גודל כח התורה שלמד
 וחדש וכפי מדריגת כונתו בה לשמה .
 והעיקר כפי החשק שלו שנייקר החיות שבד"ת
 הוא מלד החשק . והוא בטובה דמחשבה טובה
 הקב"ה מרפה למעשה (כמ"ש קידושין מ .) .
 אבל ברע אין מרף למעשה והמלאך רע
 הוא מן המעשה לבד . או אם הוא בחשק
 עולם שאז ודאי גם כח המלאך כן בחשק
 עולם מ"מ אינו אלא בעולם עשיי' מלד
 המעשה . רק דחלוק לג' קליפות רוח סערה
 כו' כי הם ג' ראשי כחות דרע קנאה תאוה
 וכבוד דקנאה הוא רוח סערה ממש בלב
 שסוער והומה . ותאוה הוא חוקף החשכות
 המשכיח לגמרי חשקות אמתיו ומכניס רוח
 שטות בלב . ואש הוא העולה למעלה בבקשת

ההתנשאות. וזה טעם אש זרה דנדב ואביהו
 שאמרו אני ואחיה ננהיג בו' (כמ"ש סנהדרין
 נב.). ואלו ג' כוללים כל עבירות שבחורה
 שכולם להתרחק מאלו הג' ראשים. ובאומות
 מתשבה רע מטרפת (כמ"ש ירוש' פאה פ' א'
 סו' ה' א') כי הם שורשם ברע הלב והמוח
 ולכך כאשר הרע בחשק שבלב מטורף למעשה
 להיות מלאך רע כמוהו המוליד בו חשק שני
 בלב לרע. וכן לענין הפוגש דהוא יל"ר הוא
 מה"מ (כמ"ש ז"ב טו.). דחרבם חבוא
 בלבם. וכן אש הוא בחמתו לרע כענין
 בלעם דידוע דהוא נגד משרע"ה ועסק
 חמתו לעומת חמת ד"ת ומוליד נפשות
 דרע ודלו"ה והיינו כח ההרגשה ולכ"א בזוהר
 בלק (קלד ב) דלעמוד על חרשין דילי' הוא
 ע"י הולאת ז"ל יעו"ש. והיינו כי בהז"ל
 הוא מוליא כח נפשי ממש ברע שבו כח
 ההרגש ולא מלאך רע לבד כי מלובש בו כח
 נפשי. אבל בישראל דחטאיהם נמשלו בסנהד'
 (מד.) כהולי הסובבים לאבא דאיגס משורש
 לבו ומוחו לכך איט מטורף לו כלל להגדיל
 כח המלאך רע להיות נגד הלב שהרי לא עינה
 מלבו כלל :

[רסב] **דתשובה** הוא כמו החרת חכם
 שעוקר הדבר למטרע

ונחבטל המלאך רע הגעשה מהעבירה לגמרי.
 ומאהבה שנעשין כזכיות היינו שלא נחבטל
 רק שנחפך לטוב זהו ב' דרגין דלאתהפכא
 ולאכפיי". פי' היראה הוא ההגדרה בלב
 מהרע ואהבה הוא שמהפך המר שהוא היצר
 והחשק שבאדם למתוק שמושכו לבהמ"ד ולד"ת
 שבוה הי"ר טוב מאוד כמ"ש במדה"ג (זח"א

קלח א) דחמינו דאורייתא על ידו . וזה
החורה חבלין ליצר לחבלו להיות טוב . וזה
בלהבא וכן בעבר כאשר מתגבר בלהבת
הש"י וכן הש"י לעומתו . מכיר כי גם כל
מונשינו פעלת הכל לקוביחנו וממך הכל כי
לעולם לא וזה אהבתך מעמט וגם כי אלך וגו'
כי אתה עמדי גם בעת עשיית הרע וא"כ
בודאי אינו אלא טוב ובגדר עת לעשות לה'
הפרו וכמ"ש בשבת (פטו:) שאם הם כשנים
הסדורות מששת ימי בראשית פי' בסדר
ססיר הבורא ית' בתחילת היצירה בחכמתו
שיהי' כך ממילא כשג ילבינו שיהיו כזכויות
מאחר שכך הי' אמיתות רלון הש"י שזכויות
היינו רק עשיית רלון הש"י האמיתי . וזה
טענת דוד המע"ה למען חלדך בדברך וגו'
והרי החטא כך רלונך שכך אמרת שלא
אעמוד בנסיון . ותשובה זו דאחבה היא כללית
על כל העבירות שהגדיל משא"כ דיראה צריך
תשובה על כל א' בפרט וכפי סדרו של בעל
הרוקח בגדרים ומשקל זה לא שייך כלל
במאהבה כנ"ל . וז"ש בזוהר (ח"ב ריד ב)
דלא מהני תשובה בהולאת ז"ל אלא תשובה
דחיוא לחפוא על כל עובדוי פי' מאהבה
שהיא כללית על כל מעשים רעים שעשה .
והיינו לאההפכא ולהוציא הגפשות ההם מעמקי
רע ונעשים כזכויות פי' האספות כחות קדושות .
חבל ביראה והגדרה א"א לאכפיי' ולבטל
לגמרי כי הלא הז"ל הוא כח נפשי ממש
שהרי הי' נולד ממש נפש אדם שיש בו חיות
וא"כ בודאי יש בו מחיותו . וחיות הישראל
יש בו קדושה גמורה מחלק הש"י מורשה
מהאבות שהוא מורשה לבניו ויש ממנה ג"כ

באותה טיפה רק שהיא מלוכשת במחשבה
 ומשק התאווה די"ר הגוברת עליו בעת
 ההולאת ז"ל ובלבוש דעשיי' של גמר המעשה .
 אבל מ"מ יש בו ניצוץ קדוש גמור שא"א
 לבטלו ולהיות כלא היי' רק ע"כ צריך להוציאו
 משם לתוך הקדושה דהיינו לעשותו כזכיות
 והיינו ע"י מאהבה דמחפיי' על כל עובדיו
 שהיא כוללת לכל מה שעשה ע"י הכרה זו
 הברורה באהבת הש"י שאינה ניתקת והפ"ל
 ממנו ולטובתינו גם היצ"ר לטובתינו בגדר
 טוב מאוד וממתיק היצר בכלל . והגם דעלמות
 הרע דג' קליפות הטמאות ואסור לגמרי
 א"א להיות טוב עד כי יבולע המות לג"ח
 כנודע וע"כ צריך להיות בגדר הביטול . מ"מ
 החשק והמחשבה לרע שאין מטטרפת למעשה
 הישראל ואין בו מעשה דאיסור הוא מקליפת
 נוגה שכללת פעמים בקדושה ומה נעשה
 זכיות ומחשבה טובה דמטטרפת . והם הנכללים
 עם ניצוץ הנפשי לחזור לטוב . ולכן זמן
 לתשובה הטוב לזה הוא ביום השבת ביחוד
 שאז הקליפת נוגה נכללת בקדושה כנודע .
 והיינו שכל עיטוגים דהיתר ורשות כל שאינו
 איסור יש בו מלוא וקדושה . ולכן אז עונת
 ת"ח ועי"ז הוא גמר הכנסת אותן ניצוץ
 הגפשות למקומן :

[רמג] **החלומות** של האדם הם המגידים

לו על הרהורי לבבו

לדעת כמה הם שקועים ביום שמהם הם
 באים כמשאז"ל (ברכות נה :). וע"ז יסתער
 לב האדם כאשר יראה כי גם בעסקו בתורה
 רוב היום ככולו כל זמן שלא נמלט ממחשבות
 ארות הגולדת מלד היצר שבלב הכוסף לחיזה

דבר ונקשר בו לא נמלט מחלומות ודמיונות
כאלו. וזה נקרא אלל רז"ל רוח הטומאה
השוכן בשינה פי' ע"י אותן דמיונות והן
אז כח מחשבה טובה המגדרת בו. ובודאי
יעקב אע"ה שחלם והנה ה' נצב ומלאכי
אלהים עולים ויורדים בו גם בשינתו רוח"ק
שורה עליו לא רוח הטומאה ח"ו. וע"ז היחה
ענת רז"ל בק"ש שעל המיטה דעי"ז מויקן
בדילין (כמ"ש שם ה.) פי' קבלת עול מ"ש
בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך זה מבטל
כל מיני מ"ז. הגם שהוא לשעה ורגע קלה
כמות שהיא מ"מ מועיל כשהוא סמוך לשינה.
כי ק"ש הוא קבלת עול מ"ש ועול מוות
והנשוא בפול מחשבותיו בטילות לד"ז כמס"כ
טוב וגוי' עול מנעוריו שזה מונע מחשבות
לחמדות דילדות. ואם ת"ח הוא אין לריך
(כמ"ש שם) פי' כי הת"ח הוא שבלא"ה כל
מחשבותיו שקועות בד"ת תמיד ומ"מ לריך
חד פסוקא דרחמי כי ת"ח הייט שאין נמלט
לגמרי מכח היצר דחלל השמאלי דלב רק
שמטכו לד"ת. ומ"מ מלד שקיעות היצר
בחלות שזה שכית בת"ח ביותר כמעט כי
הגדיל לעשות בסוכה (גב.) והיינו מפני אש
תשוקתם לד"ת. בשינה שהוא הסתלקות
המוחין מד"ת יוכל היצר לבטור באש תאותו
ולהביא לידי ר"ק ח"ו כמו ששמעתי שזה
מזוי יותר בזני תורה מצע"ה. ולכן לריך
לומר פסוק בידך אפקיד וגו' שמוסר הרוח
שהוא הרגון שבלב שבו ה' רוצה ומשק לד"ת
ועי"ז נמנע מדבר אחר עכשיו מוסרו לפקדון
ביד הש"י. וזה טעם אמונה שמאמין פקדונו
להש"י כמשאז"ל (מדר' הובא בתוס' ברכות

יב. ד"ה להגיד) וזה תמוה מה זו אמונה
 ואטו הגוים שאין מאמינים כלל ואפקורסים
 אין ישינים. רק הכונה שהש"י יחזרנה כמו
 שגטלה ושלא תטמא ח"ו. וכמו: מדת אמת
 ביום בעת שנישור הוא הכרה הברורה שרק
 הש"י מנהג עולמו בכל מכל כל ועי"ז נמלט
 נגו"ז. כן מדת אמונה בלילה בעת שינה
 והסתלקות המוחין מאמין בחי עולמים פי'
 נקוד החיות של כל העולמים אפי' עולמות
 החוהו וההבל הוא ממנו והוא ישמרו.
 ובדאי הם שאין מקפידים בכך אין לריכס
 לאמונה זו אבל בני ישראל שכל יגיעתם כל
 ימי חייהם להיות דבוקים בהש"י ובחורחו
 נריכס בלילה לאמונה על הפקדון. וסיים
 פדית וגו' כשעס פודה ה' וגו' דמסיים בו
 נזמור לדוד בשנותו ששמעתי שאמר דוד
 המש"ה זה על ענין ראיית קרי דלמה נברא
 זה ונחבר לו אז בשטתו שיש לורך לשטות
 צעולס וכך לורך לדבר זה אע"פ שגראה
 שטות והבל וסיים פודה שיש בזה פדיון
 והללה ממיחה כנודע וכמשו"ל בברכות (נ:)
 דהוא סימן יפה לחולה. גזוהו לענין דיעבד
 כשכבר ר"ק יבטח בודאי הוא לטובה אבל
 לכהחילה יבקש שלא ינטרך לפדיון זה וכבר
 פדית וגו' אל אמת פי' במדת האמת שהייתי
 דבוק ביום כי חאה נקרא שקר וזה נקרא
 פדיון ע"י שקר. ויש פדיון ע"י אמת וד"ת
 כי פדיון הוא ע"י נתינת התמורה וזה הוא
 כענין מקלח נפש ככל נפש. ויש כענין וחתן
 אדם וגו' ולאימים חחת נפשך והוא לת"ח
 ע"י ד"ת שיש בה סמא דמותא לאומות העכו"ם
 וכמ"ש בשבת (פט:) הר חורב שיאל ממנו

חורבה לאו"ה . וזה נקרא פדיון אמת שהם לשאול ואבדון באמת לעלמי עד . משא"כ אלו הר"ק סוף שו"יא בלעו מפיו והוא רק לפי שעה וא"כ נקרא פדיון שקר . ומשז"ל (ברכות ה .) בק"ש שעל מיטתו חרב פיפיות להרוג המזיקין ובאמת המקרא מסיים לעשות נקמה בגוים וגו' רק דהכל א' כי ע"י הריגת המזיקין דמ"ז והרהורים רעים בקבלת טול ח"ש ממילא נעשה הפדיון שלו ע"י או"ה וע"י לעשות וגו' ולא ע"י מסירת מקלט נפש למזיקין ח"ו :

[רמז] ע"י השינה הראוי' בלא חלומות והרהורים רעים וזרים הוא יכול בקל בהשכמה למנוח יחול לבבו ליראת ה' . ולכך מסיימת ברכת המפיל שהוא בקשה להגלל מחלומות רעים והרהורים רעים מטעם כי אתה המפיל וגו' וממך הוא השינה ואין לך לגרום לי רע . ומסיים המאיר לעולם וגו' דאור השחר שמאיר לעולם יהי' בכבודו בהכרת כבוד שמים כטעם כל פעל למענהו לקילוסו (שוח"ט תהלים מז' קמח) . וזה טעם והאר וגו' פן אישן המות פי' כי שינה א' מס' במיתה והיינו רוח הטומאה שהוא ע"י הרהורים רעים כנ"ל . ועי"ז הוא בשינתו טועם טעם טומאת המה ובבוקר אין העינים מאירים כ"כ מעצמם רק ע"י השתדלות בד"ת כי שוריינא דעינא בלבא (כמ"ש ע"ז כח :) . ולזה מבקשים ליגלל מחלומות רעים והרהורים רעים ולהארת עינים שיהי' השינה טוב מאוד כמשז"ל (ב"ר פי ט) . והיינו ע"י חלוס וא' מס' בנבואה כאשר הראונו בלילה ג"כ בד"ת שהרהר ביום ועי"ז נדבק בטוב יותר כנ"ל

אוח רל"ח. וזה הי' טעם דוד המע"ה שלא
 ישן ס' נשמי (כמ"ש סוכה כו:) ולא ידע
 טעם דמותא כי כל יגיעת דוד המע"ה כל
 ימיו ליגלל ממ"ז שהי' מוקף מהם ממש
 מתולדתו כמ"ש הן בטון חוללתי וגו' וכנודע
 דהוא נגד יסוד העפר וזכה רק לחלק הנפש
 כידוע וכמ"ש בזוהר וארא כ"ז א' ושם הוא
 שורש החטא כמ"ש נפש כי תחטא וגא' הדם
 הוא הנפש ובריש כל מרעין אגא' דם (כמ"ש
 ב"ב נח:) שבו שורש חלי הנפש לכל מיני
 תשוקות דתאוה ורציחה וע"ז הי' כל סיגופיו
 להרוג היצ"ר בתענית מפני כבוד אבן שבלבו.
 ולכן אמרו (בברכות נה:) שכל ימיו של דוד
 לא ראה חלום פזוב כי הגם שהרגו ליצ"ר
 באמת מ"מ לא נתנקה לגמרי בימיו והוא
 המשול (שבת ל.) במיך איני מודיע בחיי
 שלמה בנך איני מודיע. וההודעה הוא כאשר
 הוא הבירור גמור שזה נקי לגמרי. וזה לא
 הי' בימיו עדיין כי הבירור גמור הוא ע"י
 בנין הבית שהוא שלימות הנפש שהוא כח
 הפעולה שבאדם לגמרי למצוא מקום לה'
 שממנה אורה יוצא לעולם (ירושלמי פ"ד
 דברכות ה' ה) ובו קבוע קדושת הש"י לא
 יוזו אפי' רגע א'. ובודאי מי שבנה ומלא
 מקום קבוע זה לקדושת הש"י בודאי נמצא
 זה קודם בקרב לבו קביעות גמור לקדושת
 הש"י שלא יוזו. וכשזכה ללבו חלל בקרבן אז
 החל רוח ה' לפעמו לבקש בבנין הבית עד
 שא"ל מפי ה' (דה"א כב) לא תבנה וגו' כי
 דמים רבים וגו'. פי' כל מלחמותיו הי'
 בניעות היצר כפי מה שגלח ליצר כך נלח
 לאומות שהכל א'. וזה במדת אחכפיה וכוה

א"א להיות קביעות גמור עדיין . הגם שזכה
 לאכפיי לגמרי בהריגה מ"מ הרי אז"ל ביומא
 (סע :) דהריגת דינר דתאווה א"א להרוג
 דלריך לקיום עולם ובמדה"ג (חולדות קלח א)
 א' דלריך לחמידו דאורייתא . אבל בימי
 שלמה המע"ה שלום יהיה לי כטעם אז אהפוך
 אל עמים וגו' לאהפכא רע לטוב שזה כל
 עסק שלמה המע"ה כל ימיו בענין נשים נכריות
 וכמ"ש במק"א . ולפי שהבנים תעלומות לב
 דאב כמו ששמעתי זה לכן הי' אז כשבנה
 בהמ"ק הודעה על נקיון לב דוד המע"ה
 ג"כ כמשאז"ל (שבת שס) . ונקרא חטוכת
 הבית לדוד כי באמת הוא מלא אמתו המקום
 בסוף ימיו כשנלטן דמו אז מפני מה"מ
 כמשאז"ל (סא"ר פ' ז הובא רש"י ריש מ"א)
 שהוא סילוק הינר מכל וכל והוא הכין הכל .
 ושלמה המע"ה אדרבא ישן הרבה ועליו
 נאמר כן יתן לידידו שנה וכמשאז"ל (ויק"ר
 פ' יב) שיסן עד ד' שעות ומפתחות בהמ"ק
 כו' כי הוא כמו אסטמא לפרזלא דמדת דוד
 המע"ה ברזל כטדע וכמ"ש בזהר וארא
 כ"ד ב' שהוא מעפר ובו תוקף הביכורים
 מפסולת העפר ע"י ההכנסה באש [דאהבה
 ויראה] עד שנעשה אסטמא והוא מדת שלמה
 המע"ה . ואי ברכות (סב :) שינה בעמוד
 השחר כאסטמא לפרזלא . ושמעתי דעיקר
 כאותו הפי' דרש"י שהוא טוב כי בעה"ש
 הוא יחוד חמה ולבנה דהייט יחוד קוב"ה
 ושכינתו' כטדע ואז גמר שינת הלילה שהוא
 מדת דוד המע"ה ואותה רגע הוא מדת
 שלמה המע"ה ואז השינה טובה כאסטמא
 כנ"ל וכ"א (שס נה סע"ב) כי התלומות

שסמוך לזה"ש מחקיימים כי הם מכלל א'
 מם' בגבואה שכבר כלו דמיוטת והרהורי
 דימחא וזה מלך השינה הטובה כנ"ל :

[רמה] ע"י חטאת נעורים בהולאת ז"ל
 ור"ק כל זמן שלא חיקן כראוי
 קשה לינלל ממחשבות זרות המאפיל אור
 השמש. כי מאותן טיפין שהם חלקי נפש
 ממש כנ"ל אות רמ"א ורמ"ב וכן קראום
 רז"ל בנדה (יג.) שוחטי הילדים הרי זה
 כנפשות הרשעים שמולידים מחשבות רעות
 כנ"ל אות רל"ט. ואלו מאחר שהם חלקי
 נפשו ממש והיו ראויים להיות בניו הרי טובים
 אותם ואויר שלו מלא מהם והאויר מכניס
 מחשבה ללב. רק שאינו מחשבת עבירה רק
 מחשבה זרה ובטילה לגמרי או לתלות היתר
 ורשות כידוע מהארז"ל בפע"ח שער ק"ש
 שעל המטה. כי הן אותן נפשות העשויות
 בטיקלא הכו' בזהר משפטים ל"ה ב' [ע"ש
 בסיט' דרע וידוע בזהר בכ"מ רע הייט עון
 דהז"ל] ודאותה טיקלא הוא קליפת טגה
 יעו"ש. וידוע דק"ג הוא דבר הרשות ואינו
 מג' קליפות הטמאות לגמרי. ובאמת בכל
 התורה כולה לא נז' לאו על הולאת ז"ל רק
 העונש דדור המבול וער ואונן וזהו מלך
 בטול פו"ר ולא תוהו בראה וכ"כ חוסי'
 בסנהדרין (נט רע"ב) דהוא בכלל מלות
 פו"ר. וזה לא שייך כ"כ עכשיו דא"א לישא
 נשים הרבה וכשאינן מונע מאשתו תפקידתה.
 רק שורש הטומאה הוא מקליפת טגה ולכך
 הוא רע ביותר דאף תשובה אין מעיל כמ"ש
 בזהר כ"פ. והגם דחנורתו מכל עבירות

ניהא מלך הלבשת חלק הנפש כנ"ל אות רמ"ב
 מ"מ מ"ט רע מעון דעריות שהוא ג"כ
 ביניאח זרע וחלק מנפש והם עבירות חמורות
 ביוחר. דודאי באמת חמירי מהו"ל וכמ"ש
 בס"ח (סי' קעו) דמוטב להוציא ז"ל ולא
 לחטוא בעריות ואפי' בדרבנן ודאי דהוא
 מכלל ג' קליפות הטמאות לגמרי. ומ"מ
 השובה מועלת כמ"ש בב"מ (נט.) בבא על
 א"א ורק בהוליד ממזר א' בחגיגה (ט.)
 דלא יכול לתקון. רק שבאמת זה יסוד הש"י
 בבריאה בר"ק בלילה שהוא כמו הכרח וצורך
 הבריאה והיינו כמ"ש בזוהר שם לרע לו
 ומהם חסידי או"ה כו' ע"ש. ולכך בעקבי
 משיח טון זה גובר כמ"ש בס' ר"ח כי זה
 הכנה לאז אהפוך אל עמים וגו'. ושורש
 נפשות או"ה מק"נ ומאין יתהפכו לטוב. רק
 כאשר יקלטו מנפשות אלו דו"ל העשוקות
 בק"נ. וחסידי או"ה הייט' גר תושב עי'
 רמב"מ הלכות מלכים ואין ג"ס נוהג אלא
 בזמן שהיובל נוהג (כמ"ש ערכין כט.) דהיינו
 כשכל ישראל בארץ שאז שפע ישראל סבא
 למעלה יורד לארץ העליונה כגודע דלמעלה
 מכון כלמטה וכפי מה שרואין למטה כך
 הוא ממש מכון למעלה ואז הוא סוד השבת
 שק"ג נכללת בקדושה ומקבלין חסידי או"ה
 להיות ג"ת. ואז היובל נוהג שהוא חרעא
 דחירו לעבד עברי שנשמתו ג"כ משורש זה
 דלכן נופל עליו שם עבדות שאינו אלא
 צעכו"ס. רק היובל הוא תיקון הכל אף
 לאותן נפשות אז יולא נקודה ישראלית לחירות
 ונשאר רק ההלבשה והרשימו שנשאר ממנה
 בק"נ. כי כל אור מוליד רשימו אף אחר

לאתו כגודע מזה הס הגרי חושב . אבל
 בזמה"ז אין מקבלין ג"ח כי ק"נ אין נכללת
 בקדושה רק מחוברת אל ג' קליפות הטמאים
 לגמרי . ובזמה"ז חסד לאומים מטאת כטעם
 לרמי לו שהוא מטאת להם וחסרון באמת רק
 מ"מ יניקתם בעוה"ז הוא מלד זה כמ"ש
 בב"ב (י :) ע"פ ביבוס ק"ירה . וזה טעם
 חרב פיפיות בידם וגו' שפי' הארז"ל דק"ש
 שעל המטה הורג גופות המזיקין פי' מן
 עולם העשי' לפי שהוא מטא במעשה נעשים
 רשוא"ל כמ"ש בעירובין (יח :) ר"ל כחוש
 מזיקין עולם העשי' כגודע כמ"ש במק"א
 והם מלבישין להגי"ק וגפש וגם להחשק ותאוה
 הגובע מק"נ ואותו הגוף הורג ע"י קבלת
 עול מ"ש שהוא ההיפך דק"נ שעיקר ענינה
 פריקות עול ושדירות הלב . ואז אותן חלקין
 הנפש מחברים כלילה עם נפשו העולה
 למעלה כי בעת השינה מוכנים ביותר להתחבר
 עמו בעת הסחלקות המוחין וגם הם מחוברין
 עם המוחין כי טיפת זרע יולא מהמוח .
 ומלד הגוף דרע הוא מוליד מ"ז והרהורים
 רעים ומלד הק"ש שזה משביע מד"ת ולן
 אין מבשרין כו' (ברכות יד .) והורג הגוף
 ובהתחבר חלק נפשי זה עם נפשו היו לאחדים
 להיות מעלין בקודש ואז חוטף אותו מן
 האומות וכסתלק חסד לאומים ואז תשברנה
 וזה לעשות נקמה בגוים וגו' עי"ז . ומלד
 זה התיקון קל ביותר מכל העבירות כי באמת
 קיל יותר רק להיות תשובה מועלת דהיינו
 לשון הדבר כמו שהי' ושיליא גם החשק
 ומחשבה דמוח ולב המלביש לאותו ניצוץ
 שיתהפך לטוב גמור זה א"א כי הוא לורק

העולם והש"י חפץ בחיקון בריותיו דאז אהפוך
 וגוי והוא התחלה לביאת משיח דנהרו אליו
 עמים רבים זה ע"י אותם השקות של ק"ג .
 דהגם דהוא עולה עם נפשו ונחלץ מן הגוף
 הטמא דרוש"ל שהוא מן הג' קליפות טמאות
 שנגדן הג' מדריגות דרוש"ל כמ"ש במק"א .
 מ"מ החשק דק"ג נשאר רק שאין יכול ליבלע
 עוד בשום פעם חוץ ג' קליפות הטמאות
 לגמרי כלל . כי כבר הוילאו מכח האדם רע
 רק שומד בטובה לו סביב עד עת שיבלע
 המות לגלגל ואז יתוקן חטא זה לגמרי כשיהפוך
 אל העמים וילאו אותם חסידי או"ה שהם
 העשוקים הנעשים ע"י העשיקה מלך החשק .
 אבל עלם הני"ק וכח נפשיי הוא מתעלה
 ונכלל בנפשו מיד כטעם אין עבד עברי נוהג
 שהוא נעשה מנילוץ הנפשיי כנ"ל . וזה לא
 יהי' ג"כ לעת"ל כי הני"ק אינו משועבד רק
 החשק שמלידו חסידי או"ה כנ"ל . והגם דחרב
 פיפיות בידו להרוג הרע הגמור שע"י המעשה
 ונפלט החסד לאומים . מ"מ החשק שמלך
 ק"ג נשאר כך כמות שהוא בק"ג עצמה ר"ל
 בהיחר גמור שאין בו שום תערובות רע ואין
 נכלל בג' קליפות הטמאות לעולם . רק בשבת
 שהוא מעין עוה"ב אז נכלל בקדושה כידוע
 ונריך לזה עלות מד"ת שיכניס החשק בד"ת
 שע"ז כל החשק שלו נכלל בקדושה ונעשה
 מהם ג"כ ממזר ת"ת כמ"ש בזהר שם .
 והיינו במשפחה שנטמעה נטמעה מלך זה
 נשפע לשם נפשות ת"ת ואז הוא נתקן לגמרי
 גם בזמה"ז ע"י הפלגת אותו חשק עם הני"ק
 בנפש ת"ת מישראל . רק שהוא ממשפחה
 פסולה ואם לא נתקן אז הוא נשפע בממזר

מחודש ש"י ביאה חסורה וכשתיקן הוא רק
במשפחה שנטמעה שזה באמת תיקון כל
המשפחה כמ"ש במק"א :

[רמ"ו] **ישור ישי** המחשבות זרות כולם הוא
הגיאות כידוע דמ"ז הוא

מצד החוהו דמלכין קדמאין דמיתו ולריך
להעלות אותם ניולין. והשבירה הי' בשביל
גיאות ולכן הוא שורש ג"כ לכל מיני רע
כנ"ל אות ר"ו. וכבוד הוא קו אמעני דרע
ש"ח מברית מקלה אל הקלה ועולה עד לנוח
ולכך הוא עד ע"ז. דג"ע וש"ד הוא ע"י
קנאה ותאוה וע"ז ע"י גיאות כ"כ עד ששושה
עלמו אלוה וכן דרז"ל על כל חלוקת כבוד
לאדם בצרכות (יד.) על שחילת שלום חבירו
קודם התפלה כמה חשבתו לזה לא לאלוה.
וכן ידוע מהזהר גלגולי עשו וישמעאל שהם
שורש דקנאה ותאוה. אך בגלגול ב' שא
עלמם לאלוה שהגיעו לקו אמעני דכבוד ועלי
בו מקלה לקלה עד חכלית בקשת הכבוד
וגיאות להיות אלוה. ואינו ע"ז ממש רק
בשיחוק כי באמת הם מן הרע דקלוות. וכן
כל שורש המ"ז הוא להשכיח מהכרת אלוהות
והוא התחלת לא יהי לך קודם לו אנכי הוא
הידיעה באלוה. ומזה נלמוד על ההיפך כך
הם ג"כ המדרגות. ולכן משרע"ה שהי'
בחכלית העוה הי' נקי ממ"ז לגמרי כנ"ל
אות ר"ד. ומ"מ כמו ששורש הרע והתחלת
הנפילה ע"י גיאות כך ג"כ התחלת הקדושה
הוא ע"י גיאות שהרי זה הי' התחלת צריאת
העולמות ומעצמות אלוהות נשפעה מחשבה זו.
ובאמת א"א להגיע לשום מדריגה דקדושה רק
ע"י הגיאות שיתגאה לבו לומר שגם בו ידבר

ה'. וע"ז ח' (סא"ר ר"פ כה) חייב אדם לומר מחי יגיעו מעשי למעשה אברהם יצחק ויעקב הגם שא"ל להיות כן מ"מ לומר מחוייב ולחשוך לזה. ובדאי מי שהוא בתכלית השפלות איך יאמר זה ויסתפק במיעוט מעשים ותורה שבידו. וע"ז נא' ביהושפט ויגבה לבו בדרכי ה' וגא' זה רק בו כי עליו אז"ל (כתובות קג:): יראי ה' יכבד שהי' מכבד ח"ח והי' משים הכבוד למקום הראוי ומכבד אחרים והי' משחמש במדת הגיאות במקום הראוי. וגם בפחותים ע"י הגיאות ימנע מכמה מיני עבירות שהם נגד כבודו והרי זה טוב וכניסה לקדושה. אע"פ שהוא מונע בשביל הגיאות הר"ז עד"ש (סוכה כז:): משבח אני את העללים ט' ועללות ג"כ גרוע. וכן הוא גיאות הרי נעשה מרכבה לקדושה והוא מלבושי גיאות דהש"י שנא' ה' מלך וגו'. וכן האדם הדבק במדותיו לריך להיות לבוש דגיאות ובפנימיות מכיר שפלותו רק מ"מ בלבוש יהי' כן כד"ש ר' לר"ג בנו הנהג נשיאחד ברמים (כמ"ס כתובות טס) כי זה מועיל להשגת מדריגות כנ"ל. וכן בכל אדם מועיל להללה מרע עכ"פ כאשר יהי' בלבוש דת"ח ומשתמעין מילי' כטורבא מרבן עי"ז לא יוכל לעשות דברים המכוערים לת"ח. ומ"מ בזה הגיאות הטוב יש ג"כ רע כמו ד"מ חטאת נעורים המנוי בנערים ג"כ כאשר בוש להיות מזוי בו' כגודע. ופעמים מעורב בטון זה דהולאת ז"ל גיאות הטובה דבוש לעשות איסור גמור בערה ויודה עי"ז בא להולאת ז"ל. ומה הוא נפש העבד עברי כי בסבא דמשפטים דריש פ' אמה העברי' על נשמות העשוקות

דהיינו ע"י הו"ל כנ"ל אות רמ"ה. ובודאי
 כפשטי' האמה הוא שורש נפש זו דז"ל שהאב
 הכניסה לקליפת נוגה. ולכן האב מוכר בתו
 והיא טק' כמשאז"ל (גדה לא.) תלה הנקיבות
 בזכרים דמזרע הזכר הם נקיבות אבל העבד
 עברי שמוכר עלמו או צ"ד בגניבתו זה הוא
 מלך הגיאות שבזה שזה דטרא כמ"ש דגיאות
 וכבוד הוא דכורא לקנאה ותאוה שהוא
 העיקר בנוק' משא"כ גיאות וממשלה בזכרים.
 ובודאי עונש העבד עברי ע"י חוקף הגיאות
 בא משפטו חוקף השפלות. ושורשו ודאי
 מגיאות והוא ג"כ מן העשוקים והיינו ע"י
 הגיאות שבהו"ל כשההולאת ז"ל הי' ע"י
 גיאות. ואם הוא ליגלל מעבירה חמורה כנ"ל
 אז בשביעית ילא חפשי כמ"ש בזוהר שם ק"ה
 ב' דנחית לעלמא דטק' פי' שבה העדר
 הגיאות שהרי הוא ימשול בה וכאשר נתקפה
 מגיאות אז ילא לחפשי. ולריך שיהי' בו קלת
 גיאות מ"מ שלא להיות עבד. אבל אם אמר
 אהבתי כו' שרוצה להיות עבד והוא שפלות
 רעה ואין לו אפי' הטוב שבגיאות שלא להיות
 עבד. והייט כי גיאות שלו הוא רק לביעות
 ושקר גמור. ובמקום שאין לריך ואיט רעון
 הש"י הוא בשפלות והוא ממש בהיפך ירע.
 ובזוהר שם דנכנס בדרגא דעבדין שלמטה
 מנוק' וע"ד הפשט הרציפה ונקב בחון הי'
 ס'מן העבדים והוא כאלו ח"ו חק למחנה
 ישראל. כי בישראל יש שורש טוב וגם מי
 ששקוע ברע הוא מלך היצר ומשתמש ג"כ
 בטוב שבו רק שהצדיק גמור הוא משתמש
 בכל דבר רק ללד הטוב ופושעי ישראל הוא
 הגמשך אחר יצרו. אבל מ"מ לאחז בב'

הפכים רק ללד הרע זהו חוץ למחנה ישראל .
 וזה שאז"ל (קידושין כב :) חוץ ששמעה כו'
 דקשה א"כ בכל עבירה שצובר ירנע וגם זה
 הצבד ירנע מיד בגניבתו או בתחילת המכרו .
 גם שמעתי מקשים חוץ מה חטאה ששמעה
 הרי בשמיעה אין החטא . רק הכונה דהרי
 גם עבדים וגרים היו על הר סיני מזויהו
 כמשאז"ל (שבת קמו .) שהרי מחוייבים במלות
 רק ה' הבדל בשמיעה כמו שהיו אז בזהו
 דור הערב רב היו חוץ לעמוד העין ולכך
 אלו סורן רע (כמ"ש ב"מ נט :) ופרוטים
 (כמש"ל אות ר"ל מכ"מ) כי השמיעה ה'
 דרך מסך ולכך הרציעה שהוא סימן העבדות
 יהי בחוץ לומר ששמיעתו בהר סיני היחה
 כעבדים ולא כבנ"י ולכך נקלטה חלו כלל
 עבדים . ומ"מ ביובל יולא לחירות כי היובל
 הוא סוד עוה"ב כטודע פי' שורש הנעלם
 דנפשו שאינו גלה בזה העולם [שא' מס' מזה
 הוא הגשמה יחירה שהוא א' מס' מעוה"ב]
 מנפשו זה א"ח כלל להיות נפסק מאמיתות
 הש"י ואפי' נפל למקום שנפל לא ניתק
 דיבוקו משם שאז חוזר לשם ישראל גמור .
 והגם דעבד עברי גמור אין טהג בזמה"ז
 שאין גר תושב טהג להיות החשק שבתאווא
 אז יולא לפועל כנפשות חסדי א"ה גם הגי"ק
 אף יולאים לפועל בעבד עברי ואמה ככל
 אות רמ"ה . מ"מ פועלים ומשרתים הם
 מעין עבד עברי שהרי מטעם זה יכולים
 לחזור בחצי היום ובהם הם ג"כ הביורורים
 דנפשות דהולאת ז"ל בעבד ואמה . וכאשר
 הם מתוקנים קלת אז הם משרתים לאדם
 גדול עד שנקרא שימושה של תורה (ברכות ז :) .

ואם הוא מתקן בעצמו וקולט אותם נילוות
 לחובו אז זכה להיות פרנס הדור שזה נקרא
 ג"כ עבדות בשילהי הוריות (י רע"ב). וזכה
 ג"כ לחפלה שנקרא בלשון רז"ל (ברכות לד :)
 עבד לפני המלך וכן ברע"מ משפטים קט"ו ב'
 דרשו עבד עברי על חפלה וזה טעם מאן דנלח
 בקרבא [פ"י חרב פיפיות ככיל אות רמ"ה]
 יתיבין כו' ללחא (תקו"ז סו' תי' יג וש"מ) :

[ריסו] **באישר** הש"י מאיר פניו לאדם

היט שמאיר בלבו אמיתות

הש"י איך הוא באמת מלא כל הארץ כבודו
 ואפס זלזלו כלל. זה הוא כבר טעם בישועה
 שלימה וכמ"ש האר פניך ונושעה. כי מעט
 מן האור דוחה הרבה מן החשך וכאשר נכנס
 אור בבית הרי החשך מסחלק ממנו. ובשוח"ט
 מו' פ' אנו אין לנו אלא הארת פניך והיט
 כי בבהמ"ק נא' יראה וגו' פני האדון היט
 ראיית פנים מנוש. והגם דבמשרע"ה נא'
 ופני לא יראו לפי שהי' בחו"ל וכמו ששמעתי
 דלכן ברכת הזן שתיקן משרע"ה כמ"ש
 בברכות (מח :) כולה מדברת בלשון נסתר
 ולא בטוח להש"י לפי שהדר בח"ל דומה
 כמי שאין לו אלה (כמ"ש כתובות קי :) ואין
 מכיר הטוב. ומשרע"ה לא נכנס לארץ
 ואין זה פנס למשרע"ה ח"ו [וע' כן בזוהר]
 כידוע מג' הדריגות אנ"י את"ה הו"א דהו"א
 מדריגה יתיר גדולה שמיני מקום יותר גדול
 ולא שיך לומר עליו טבח כי הוא עמיר
 ונעלם ומשרע"ה בעלל דמטרומיתא השיג
 מדריגה גדולה ולכן לא נכנס לא"י דהיי
 מדריגתו למעלה מזה. ואט משרע"ה בהמ"ק

אין לטו אלא מדרגה תחתונה דהארת פנים
 פי' זו של הפנים והוא השכינה שגלתה עמהם
 דרגא דאנ"י פי' שהוא דר בקרב לבו דהיינו
 שההשגה עצמו הוא הדבר המושג כי הוא
 משיג דלית אתר פטי מימי' ומלא כל הארץ
 כבודו הכבוד הוא הזיו והיינו ההכרה הכוללת
 מזד אדמותו ומלת מלכותו שכל משלה .
 כמו המלך מי שלא ראוה מכירו ממדת
 מלטתו כך הכרת האדם מזד כל הבדיחה
 כמו חברהם אע"ה ראה בירה דולקת כו'
 (כ"ר ר"פ לך) אז"ל (ברכות ז:) לא הי'
 אדם שקראו ארון עד שבא א"א כו' . ושם
 האדמות מורה על הכבוד והזו כטודע . וכן
 שמעתי על הניץ עליו בעל הבירה כו' לשון
 עליו ר"ל שא"ל שאתה בעצמך ג"כ מכלל בעל
 הבירה כי הלא כל העולם רואים זה ואין
 לבדם רועש כלל להשיג שיש בעל הבירה
 ולבקשו זה שאתה מבקש גם זה הוא מזידי
 ובלבך מקום שכינתי זה טעם אנ"י . אבל
 ראיית המלך עצמו הוא השגת אח"ה חזו
 חפלה כעומד לפני המלך שהוא במקום
 קרבות דבהמ"ק ולכן אז"ל (ברכות ל.)
 דיכיון לבו כנגד בית ק"ק ששם הוא ראיית
 פנים ממש . חזו למאן דנלח בקרבא ע"י
 החרב פיפיות דק"ש שהוא יחוד הגמור עכשיו
 כעד שלא נברא העולם ועי"ז מתבטל כל
 דבר רע ומ"ו ואז מכיר הטובת שלא מזד
 הבדיחה והנבראים . והתורה הוא השגת
 הו"א דמשיג אתר יותר נעלם שאין שפיסת
 אדם בהשגתו שולטת כלל זה ע"י התורה
 שיהא השגת משרע"ה והיא השגת הבה"ג
 בבית ק"ק ביוה"כ שהיא בסוד הבינה כטודע

וגא' שלה אורך וגו' ואבואה אל מזבח וגו'
 שהאור והשגת הזיו דכבודו מזד הגבראים
 הוא השער לה' לדיקים יבאו בו על ידו
 למדרגה עליונה . וזה טעם הפייטן שיסד
 לפי שקלים אור פניך כו' כי הקרבנות חכלית
 הקירוב והשקלים הוא הכנה לקרבנות והשמעה
 על השקלים הוא הכנה לשקלים . ועכשיו
 אין לט שקלים ולא קרבנות רק ההשמעה
 על השקלים נשאר מתקנת חכמים [משום
 מהרה יבנה בהמ"ק וינטרכו לשקלים קודם
 ניסן] וזה כטעם אנו אין לנו אלא הארת
 פנים שהוא הכניסה ראשונה והכנה ראשונה
 להתקרבות גמורה . ובדאי הכרזת שקלים
 מוליד הרגשת אור פנימי וההעוררות לזה
 בלב לדעת את ה' וליהנות מזיוו :

[רמח] **עיקר** האדם הוא החשק שבלב שבו
 הוא יחרוט על המלאכים
 והוא הנקרא יצר יצ"ט ויצ"ר כאשר הוא
 מוגביר חשקו לטוב הרי זה טוב ואם לאו כו' .
 זאז"ל (סוכה נב .) כל הגדול יצרו גדול כי
 גדלות א' על חבירו הוא רק כפי גודל החשק
 שלו לטוב דהיינו כח היצר כי יצ"ט ויצ"ר א'
 זה לעומת זה בב' חללי הלב כפי החשק
 שבלבו בימין לטוב כן בשמאל לרע ולכך
 יצ"ר ג"כ גדול . וזה שאז"ל (מנחות כט :)
 עוה"ז נברא בה' ועוה"ב ביו"ד כידוע דב'
 אוחיות אלו דשם מורים על חכמה ובינה
 שהם מוחא ולבא ועוה"ז רחמנא לבא בעי
 ומעלת האדם כפי החשק שבלב . אבל
 בעוה"ב שישחט היצה"ר ולא יהי עוד מקום
 לבחירה אז יהי המעלה כפי יחרון החכמה

וההשגה שבמוח. והאבות נק' איתנים (כמ"ש
 ר"ה יא.) שמעתי פי' עקשנים פי' שהי'
 להם תוקף החשק בושר כאש שלא יסקוט
 ייטח עד שיגיע למולתו. אברהם אע"ה
 בנודח האהבה עד שהגיע לתכלית אהבת ה'
 שהוא בהרחקת כל אהבות זולתו. עד שהוליד
 יצחק שהוא הי' תוקף החשק ליראת ה' שנאת
 רע וכל מיני אהבות זרות וחמדות עוה"ז
 היו מרוחקים אללו בתכלית. עד שהוליד
 יעקב אע"ה שהי' י' תוקף החשק לשניהם
 אהבת הש"י ושנאת רע. ואין קורין אבות
 אלא לג' אלו (ברכות טז:) שהם כ"כ נגזר
 חשקם כ"א למדתו בטוב עד שהגיע לתכלית
 להיות טובו כך. כי כאשר החשק בושר
 באדם הוא כלהב אש עד שכולו עם כל
 כחותיו שקועים בזה עד שכל זרעם אחריהם
 תולדותיהם כיוצא בהם. כמו שהאדם יוליד
 אדם ובהמה יוליד בהמה וכיוצא כך הם עלם
 גופם וכל כחותיהם היו משונה מפאת רמיחתם
 לאותו דבר שחשקו עליו להגיע לו. והם
 מיוחדים בתוקף זה עד קלה עד שראויים
 להקרא אבות שכל זרעם אחריהם כן.
 ואברהם אע"ה ביחוד נקרא איתן בתהלים
 (פט וכו"ש ב"ב טו.) כי תוקף החשק הוא
 באהבה כמו שראוין באהבות זרות וכן מלד
 הטוב באהבת הש"י והוא המתחיל כי בזה
 התחלת החשק. ובשנאת ה' בזה הוא מדת
 הכעס שנקרא אש בכל מקום בכחוב וחרון
 שהוא ג"כ לשון יובש האש כי הוא בא מכת
 האש וא"ל לזה עקשות ותקיפות כח כי הוא
 עצום ממילא. רק שזהו ברע אבל בטוב
 שנאת רע ג"כ אינו מלד הכעס חלילה רק

מלד יראת ה' המרחקת זה אין צו חוקק
 כ"כ. וב' אלו הי' בחשק נטיי' לאיזה לד
 ביחוד אבל יעקב אע"ה מדתו חשק מעורבב
 לא לאיזה לד ודבר פרטי רק לב' הקצוות
 יחד והוא הולך בקו האמצעי שהוא מדת
 האמת לבחור בכל דבר האמת אם ללד זה
 אם לזה. ואז"ל (עירובין סה:) בג' דברים
 אדם ניכר ההכרה הוא בהתגברות החשק
 לאיזה דבר אם הי"ט שבחלל ימין גובר
 להפנותו לרצון הש"י. וכיסו וכטסו הם ב'
 הקצוות דחוקק החמדה לממון דלכן נדרש
 ע"ז בכל מאדך ולשון מאד משמע שהאדם
 חומד לזה מאוד מאוד. וכוסו הוא בירור קו
 האמצעי כאשר הדיעה מעורבבת ואין לו
 נטיי' לשום נד כלל שיכוין אז האמת כד"ש (שם
 ע"א) כל הנחפחה ביינו יש בו מדעת קונו :

[רמז] **החשק** יש לו כח לפעול אופו

דבר שהוא משתוקק לו

הרבה אפי' הוא רע כענין (מכות י:) בדרך
 שאדם רוצה לילך בו' מלד הרצון שלו פועל
 אפי' כל חמדת עוה"ז אם לא יהי' דבר
 מעכב שבמשפט אין מגיע לו זה ומונעין ממנו
 מה'. לולא זה ע"י החשק הי' משיג כל מה
 שחושק. ולכך שלמה המע"ה דבימיו סיהרא
 באשלמותא ולא הי' שום מונע כא' ככלות וגו'
 כל חשק שלמה וגו' שכל חשקו הי' נשלים
 ומובא לו. והוא הי' בתוקף החשק מכל
 הגבראים שע"ז חיבר שה"ש וכפי תוקף
 התגברות כח החשק כך הוא משיג. כי
 החשק נקרא סוף מעשה שהוא מסיט' דנוק'
 ומלד החסרון הוא חושק למילוי והוא דבוק

במחשבה תחלה וראשית נחשבת הש"י שממנו
שורש כל ההשפעות . וכן מסת' דרע כאשר
אין דבר מוגעו . וכמו ששמעתי על שישק
מלך מזרים נקרא כן לשון חשוקה מלד עולם
חשוקהו להשיג רכוש דשלמה המע"ה מלד זה
עלמה בידו בימי רחבעם כשהי' קלת חטא
בישראל שלא הי' מדת המשפט מעבדו .
ורז"ל אמרו ע"ז (פסחים פו סע"ב) כסף
מזרים חזר למקומו פי' כי כל חוקף ממסלת
אומה הוא כפי חוקף החשק שלהם לאיזה
דבר שבו יחוד כחם . וחשק מזרים הי'
לחכמות כמ"ש בזהר (ח"א קכה סע"א)
במדה"ג) דלא הי' חכמה כחכמתם ולכן אמרו
דהדעת הי' בגלות דכפי חוקף החשק לרע
באותו דבר מאפיל חשק הטוב . ולכן היו
בני ישראל עבדים שהעבד אין לו הרמח ראש
שרשות אחר עליו והראש הוא משועבד דלכן
עבדים כנשים ואסורין בת"ח (כמ"ש כתובות
כח .) . ובדאי כל רכושם היו מוציאם
להשיג חכמות כפי חוקף חשקם ונקבע אותו
חשק ברכוש כידוע דקניני האדם יש להם
שייכות עם האדם דלכן אמרו (פסחים קיב .)
הטעל פרוטה מאיוב מחברך וכ"א (שם)
במי ששעה משחקת ומלליח כי הוא קבוע
גם בקניניו . כי הממון נקרא מאוד שבו
חוקף חשק האדם וכאשר הוא משעבדו לדבר
אחר שחושק עוד יותר אז נקבע גם ברכוש
מאחר שזה כל חשק האדם ועיקר קנינו גם
בו נקבע אותו חשק . שזה ענין ההקדש
לשמים ומוקלה לע"ז שחל על החפץ הענין
הנקבע עליו שהוא מוכן בדעת האדם זה מלד
קדושתו וזה מלד הריפך . רק לפי שכל כח

האדם הרי מוסר ענמו לאלוה שלו הרי כל כחות האדם שקועים בזה כאשר קנינו מחיידר לאותו דבר הוא חל אותן כחות גם על הקנינים וכן בכל דבר שתוקף תשוקת האדם לו ומוציא ממונו ע"ז. וזה טעם שקיבל אברהם אע"ה מתנות ממלכים שעי"ז זכה לב' כליותיו כב' רבנים והיו מלמדין אותו חכמה (כמ"ש ב"ר פ' סא) שקלט החשק לחכמה שלהם רק שהוא חשק לחכמת אמת [וכך שמעתי כי אברהם אע"ה קיבל רוח חכמה ובינה ממלכים ורוח עלה וגבורה מאבימלך וזוה טעם שא' מאבימלך נהעברה שרה (כמ"ש מד"ח ר"פ חולדות) כי בעת שניטל כח ההולדה מאבימלך אז ניתן כחו לאברהם אע"ה] וזה ענין הבטחת ילאו ברכוש גדול ובינת היס והוא הכנה לחכמת התורה. רק מ"מ שרשו מלד חכמת חילונות ובשלמה המע"ה גא' וחדב חכמת וגו' גוכל חכמת מלרים דהייט בחכמת חילונות שלהם. וכל חשק שלמה הי' לחכמה שע"ז ביקש בחלוס רק זה. וכך כחו קבוע ברכוש ולזה חשק שיסק וחזר למקומו כי באמת חכמת חילונות הוא חלקם רק שהי' בשאלה לשעה לבנ"י לזורך לקבוע בלבם עי"ז חכמת הש"י ועד שלמה המע"ה שחבר משלי בבירור חכמת התורה ואז לא האזרכו עוד לחכמת חילונות וחזר כל א' למקומו :

[ינ] הניצוח אדם לאדם הוא ג"כ כפי

גודל החשק של אדם בנינות

אם מתגבר מאד אז הוא גובר אם הם אך

שוים במדת המשפט. ולכן נאמר וכי ייד

איש על רעהו להרגו וגו' ולא נאמר כן

בשום עבירה דוקא שיזד דהרי ע"כ עבירות
אין נקרא חלא במזיד . רק פי' יזד מן ויזד
יעקב פי' תוקף הרתיחה והחימוס לאותו דבר
זה לריך להריגת אדם שמתגבר גדרו כ"כ
עד ליטול נפשו לריך שיהי' חשקו חמוס
ביותר . וכן בדבר אשר זדו אז"ל (סוטה יא .)
בקדירה שבשלו כו' שהי' ג"כ בהריגת נפשות
ותוקף חשקם להשליך נפשות ליאור שב על
ראשם כי הלמיחו חשק זה ג"כ למעלה רק
שהי' עליהם . וזה כח האזן שאז"ל (מגילה יג
סע"ב) הקדים שקליהם לשקליו כראה שהי'
איהו כח בשקליו עד שהולך מלוח שקלים
להגן עד זה במדה כנגד מדה ומה טעם יש
בשקליו שיהי' בו איהו טענה לשיזכה שינטרך
למטה לבטל זה והי' לו לומר רק זכות איהו
מטה שביטל כללות הגזירה . רק כל כח האזן
הוא מלך תוקף זדון חשקו להרוג אומה וזה
כל כח עמלק שמקרא ראשית גוים פי' שבו
תוקף החשק לרע עד שדבוק לשמוק ראשית .
וזה טעם הבכורה דעשו שהי' בו תוקף החשק
יותר וקנה יעקב בנזד ערשים פי' כי רתיחתו
לחמדות עוה"ז ונתן לו רתיחה ו והוא קלט
הרתיחה הטובה מה דאורייתא מרתחת .
והוא כטעם (חגיגה טו .) זכה טמל חלקו
וחלק חבירו ט' נחייב טמל חלקו וחלק
חבירו ט' כך חילף עמו יעקב שנתן לו חלק
רתיחתו שבמעשה בהמה וקיבל הטוב ממנו
[כגון נשמת רע"ק ור"מ וכדומה שנתוסט
בבני' ונקלטו בזרע יעקב והוא ע"י קני' זו]
כי כל אחד יש לו ב' חלקים בהכרח יל"ט
ויל"ר . וכשראהו יעקב עיף מרתיחה שיש לו
תוקף החשק לזה . קלט כח הקרושה שבו

וניתן לזרעא דרחל וליוסף ביחוד כמ"ש (מכות י
 רע"א) גלעד ושכם שכיחי רולמים והיינו
 שוגגים דלכך לריך ערי מקלט. פי' כי אללם
 יש הטוב שבדליחה כמו ששמעתי על שערך
 כעדר העזים שגלשו מהר גלעד דשער פי'
 כעס ורליחה ומהר גלעד הוא טוב. ושה
 טעם הידעחס כי לנו רמות גלעד דאחאב
 שרלה לברר ע"י מלחמה זו שרליחה שהרג
 נביאי ה' במשפט כי לו רליחה דקדושה.
 ולכך עמלק נופל ביד זרע רחל (כמ"ש פסיק'
 רבתי פ' יג) שהם שקלטו הטוב שבו והוא
 כלל כל היז"ר שביעקב שהוא כלל הבריאה
 ומוקף החשק עי"ז נעשה מורשו עמלק לראשית
 גויים בחשקו. והוא מרגיש תיכף ברפיון ידים
 דרפידים מד"ח מיד ויבא עמלק כאשר
 נחרפה מעט החשק הטוב אלל בני ישראל
 שהוא כנגדו תיכף מרגיש ובא. וכן אז
 שהשתחוו לללם נגד מ"ש בכל נפשך. ומוקף
 החשק הוא בכל נפשך בכל לבבך בכל מאורך
 והם נחרפו מבכל נפשך מיד הוא נתגבר
 בחשקו ובכל מאודו ע"י השקלים שזה תוקף
 החשק הענוס בנתינת רכוש ומאוד כ"כ ע"ז
 הי' יכול לנלח ע"י ההודה והרתחת החשק
 כ"כ. רק שהקדים שקליהם שנס לבני יש
 תוקף חשק כ"כ בנתינת רכוש להש"י. וזה
 טעם אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה ונו'
 שדרשו רז"ל (שהש"ר זש"מ) על האומות כי
 אין זדון החשק שלהם גם בנתינת כל רכושם
 שבוה בירור חשקם כי הרכוש אללם ציותר
 הוא כל חיותם עכ"ז חשק ואהבת ישראל
 להש"י עוד יותר: